

DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

scenariusz

listopad 2013

1. Gosia

Czy człowiek jest wolny?

Wolny na mocy natury samego swego człowieczeństwa, czy z przyrodzenia cieszy się wolnością niezbywalną?

Wolność to zdolność do wyboru, który nie jest bez reszty wymuszany przez jakiegokolwiek siły działające poza świadomością człowieka, była równie często kwestionowana, jak przyświadczana w dziejach kultury.

Wolność to nie tylko wybieranie między gotowymi możliwościami, ale także twórczość, stwarzanie rzeczy całkiem nowych, całkiem nieprzewidywalnych.

Jesteśmy sprawcami czynów, które spełniamy, nie zaś tylko narzędziami różnych sił, jakie się w świecie ścierają.

Stawiamy sobie cele, dobre czy złe, ku którym zmierzać chcemy.

Warunki zewnętrzne czy inni ludzie mogą udaremnić nasze życzenia, a jednak nadal zdolność do wybierania nie jest nam odjęta, chociaż odjęta jest możliwość korzystania z tej wolności.

Ta wolność jest zatem dana ludziom razem z ich człowieczeństwem, jest tego człowieczeństwa fundamentem, tworzy człowieka.

Gdzie prawa nie ma, nie ma też wolności.

Wolność w naszym świecie jest zawsze ograniczona.

Wolność – mniejsza lub większa – może być tylko tam, gdzie coś jest dozwolone, a coś zakazane.

Nie ma reguły, która określa, o ile więcej albo o ile mniej wolności jest dla nas dobre.

Czasem zasadnie uważamy, że wolności może być za dużo, nie tylko za mało, i że wolność poza pewnym zakresem szkody wyrządza.

Zapewne jest bezpieczniej, gdy prawo grzeszy raczej nadmiarem, niż niedostatkami wolności, pozostawionej do uznania obywateli, ale i ta reguła nie może być uznana bez ograniczeń.

L. Kołakowski

2. Julia

Wolność istnieje tylko wtedy, kiedy może być zrealizowana.

Wykorzystywanie wolności, to tworzenie, kształtowanie świata własnego i świata wspólnego według swoich wyobrażeń.

Do wolności niezbędna jest odwaga.

Nie ma wolności bez jej realizacji.

Niemożliwa jest realizacja wolności bez odwagi, bez ryzyka.

Życie w systemie totalitarnym sprawia, że odwaga wykazywana w życiu publicznym przestaje być cnotą, a staje się podstawą do zarzutów o brak ostrożności, która w dodatku miesza się z zarzutami głoszącymi brak rozsądku.

Rozsądek i ostrożność to nie to samo.

Rozsądek nakazuje obliczyć szanse przed podjęciem ryzyka, ostrożność podejmowania ryzyka w ogóle zakazuje.

Bez ryzyka nie ma mowy o wykorzystywaniu wolności.

Ryzyko i odwaga nie oznaczają wyłącznie odwagi fizycznej.

Ważną, być może najważniejszą, jest odwaga wyobraźni.

Człowiek odważny może sam sobie narzucać ograniczenia, może - posługując się rozsądkiem - odkładać niektóre zamysły i plany na inne okazje, ale nie może w zarodku tchórzliwie ścieśniać się i zamykać na niektóre ewentualności tylko dlatego, że się boi.

Że boi się pomyśleć.

M. Król

3. Agnieszka

My, Naród Polski.

Spadkobiercy powstańców z listopada i stycznia, z getta, z powstania warszawskiego.

Spadkobiercy opozycji demokratycznej i solidarnościowej.
Żyjący dziś w wolnym, suwerennym, demokratycznym państwie prawa.

Prawa - bo bez praw nie ma wolności.
Bo wolność nie oznacza, że można poruszać się po niewłaściwej stronie ulicy.
Bo wolność to zdolność do samodyscypliny.

Wolność nie jest dana raz na zawsze.
O wolność trzeba walczyć.

Geniusz ludzki może oddychać swobodnie tylko w atmosferze wolności.
A człowiek nie rodzi się po to, aby ktoś go zniewalał.

Żyjemy w pokoju.
Uczymy się, będziemy studiować i pracować.

Mając wolność, kwiaty, książki i księżyc – jesteśmy szczęśliwi.

Nie musimy ciskać koktajlem Mołotowa.
Nie musimy wybierać czy zginiemy bez - czy z bronią u nogi.

Wiemy, że łatwiej jest walczyć o wolność, niż doświadczać wszystkich jej przejawów.
Bo wolność czasami jest też po to, żeby z niej czasem nie skorzystać.

Mamy wszystko, co potrzeba.
I mamy wszystko, co nie jest nam potrzebne.
Często nie potrafimy wybrać.
Błądzimy. Szukamy.
Możemy to robić. Robimy to.

Często jesteśmy niepewni.

Ale wolność przychodzi zawsze z niepewnością.

Nie można mieć wolności bez niepewności.

Tylko słowo wolność potrafi mnie jeszcze porwać.
Z. Bauman, J. Błoński, A. Breton, G. Clemenceau, A. Frycz – Modrzewski, I. Gandhi, J. S. Mill,
A. Poniedziałki, J. Skoczylas, H. D. Thoreau, O. Wilde

4. Ania (taniec)

Nie lubię gdy mi mówią po imieniu
Gdy w zdaniu jest co drugie słowo - brat
Nie lubię gdy mnie klepią po ramieniu
Z uśmiechem wykrzykując - kopę lat!

Nie lubię gdy czytają moje listy
Przez ramię odczytując treść ich kart
Nie lubię tych co myślą, że na wszystko
Najlepszy jest cios w pochylony kark

Nie znoszę gdy do czegoś ktoś mnie zmusza
Nie znoszę gdy na litość brać mnie chce
Nie znoszę gdy z butami leżą w duszę
Tym bardziej gdy mi napluć w nią starają się
Nie znoszę much co żywią się krwią świeżą
Nie znoszę psów co szarpia mięsa strzęp
Nie znoszę tych co tępo w siebie wierzą
Gdy nawet już ich dławi własny pęd!

Nie cierpię poczucia bezradności
Z jakim zaszczute zwierzę patrzy w lufy strzelb
Nie cierpię zbiegów złych okoliczności
Co pojawiają się gdy ktoś osiąga cel
Nie cierpię więc nie wyjaśnionych przyczyn
Nie cierpię niepowetowanych strat
Nie cierpię liczyć nie spełnionych życzeń
Nim mi ostatnie uprzejmy spełni kat

Ja nienawidzę gdy przerwie mi rozmowę
W słuchawce suchy metaliczny szczęk
Ja nienawidzę strzałów w tył głowy
Do salw w powietrze czuję tylko wstręt
Ja nienawidzę siebie kiedy tchórzę
Gdy wytłumaczeń dla łajdactw szukam swych
Kiedy uśmiecham się do tych którym służę
Choć z całej duszy nienawidzę ich!
J. Kaczmarek

5. **Chór**

Pałacyk Michła, Żytnia, Wola,
bronią jej chłopcy od „Parasola”,
choć na „tygrysy” mają visy,
to warszawiacy, same urwisy. Hej !

Czuwaj wiara i wytężaj słuch,
pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj wiara i wytężaj słuch,
pręż swój młody duch , jak stal!

Każdy chłopaczek chce być ranny,
sanitariuszki - śliczne są panny.
I gdy Cię kulka trafi jaka,
poprosisz pannę - da ci buziaka. Hej!

Czuwaj wiara...

Wiara się bije, wiara śpiewa,
Niemcy się złością, krew ich zalewa,
różnych sposobów się imają,
co chwila "szafę" nam przesuwają! Hej!

Czuwaj wiara...

Lecz na nic „szafa” i granaty,
za każdym razem dostają baty,
i wkrótce przyjdzie taka chwila,
że zwyciężymy – i do cywila. Hej!

Czuwaj wiara...

w auli:

- Ada (przy pianinie) - 6 SP
- Mikołaj (przy gitarze, po prawej) - 6 SP
- chór (po lewej) - 4 SP
- Gosia (siedzi po lewej, przy chórze) - 1a Gim
- Ula (przy Mikołaju) - 1a Gim
- Julia (siedzi po prawej, pośród uczniów oglądających) - 2 Gim
- Agnieszka (siedzi na środku, pośród uczniów oglądających) - 3 Gim
- Nicole (narrator) - 3 Gim
- Ania (tańczy na środku auli) - 3 Gim
- Victoria, Mateusz, Teodor (ekipa techniczna) - 2 Gim

1. Uczniowie wchodzi do auli - 2 min.
2. **Ania** - tańczy podczas ich wejścia i miejsc zajmowania, nie przejmując się i nie zajmujący się nimi i nikim innym poza samą sobą i swoim tańcem (na ekranie: tekst 4 - *Nie lubię* Jacka Kaczmarskiego, a od czasu do czasu – tańcząca Ania).
3. Uczniowie zajęli miejsca, są ciekawi tego co za chwilę
4. **Nicole** – *Dzień dobry. Miło mi powitać panią dyrektor, pana dyrektora, wszystkich nauczycieli i wszystkich uczniów na dzisiejszym naszym spotkaniu, które nazwaliśmy „Wolność – Polska – Niepodległość”.* – **pauza** - Proszę teraz *wszystkich zebranych o powstanie.* - 1 min.
5. **Ada** – Hymn (na ekranie: łopocząca flaga) – nie dłużej niż 2 min.
6. **Gosia** (wychodzi z lewej strony) – o Wolności (na ekranie: tekst 1) – 2 min.
7. **Julia** (wychodzi z prawej strony) – o Wolności (na ekranie: tekst 2) – 1 min.

8. **Nicole** – Każdego roku, z okazji Święta Niepodległości, nasi uczniowie ze szkoły podstawowej piszą Życzenia dla Polski. Poproszę teraz pięcioro uczniów klasy 4 o ich zaprezentowanie. - 1 min.
9. **4 SP** - Życzenia dla Polski - 4 min.
10. **Chór** – śpiewa *Pałacyk Michła* (na ekranie: albo tekst nr 5, albo dokument o Powstaniu warszawskim) – nie dłużej niż 3 min.
11. **Nicole** – Za chwilę obejrzymy film zatytułowany „*Wolność – Polska – Niepodległość*”, składający się z blisko trzydziestu krótkich wypowiedzi uczniów naszej szkoły. Poproszę Victorię Gluszkowską z klasy 2 gimnazjalnej o zapowiedź tego filmu. - 1 min.
12. na ekranie: Film – 11 min.
13. **Agnieszka** (wychodzi ze środka) – o Wolności (na ekranie: tekst 3) – 2 min.
14. **Mikołaj** (gra na gitarze: *Żeby Polska była Polską*. Być może do tego dojdzie wokaliza **Uli**. Mogą nie współgrać, mogą się rozmijać i na siebie nie trafiać, to nie ma znaczenia. Na ekranie: rysunek Raczkowskiego) – 2 min.
15. (w trakcie) **Nicole** wychodzi i zapala świeczkę, kładzie gazetę. Potem startuje film.
16. na ekranie: Film (do piosenki: *Majster Bieda* Wolnej Grupy Bukowina) – 2 min.
17. **Nicole** - Proszę pana dyrektora o zabranie głosu. – 1 min.
18. **Dyrektor** (parę słów) – 3 min.
19. **Nicole** – Dziękuję.
20. Uczniowie wychodzą